

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

Катедра „Педагогика и методика на обучението“

РЕЦЕНЗИЯ

Университет "Проф. д-р Асен Златаров"
8010 Бургас, бул. "Проф. Якимов" №1
Per № 3070/04. 09 2024

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика (Арт педагогика – изобразително изкуство и конструктивно-технологични дейности в детската градина и началното училище)

Кандидат: гл. ас. д-р Гергана Ангелова Аврамова – Тодорова

Автор на рецензията: проф. дн Любен Владимиров Витанов, СУ „Св. Кл. Охридски“ (Заповед № РД - 238 от 15.07.2024 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“)

1. Описание на конкурсната процедура

Конкурсът е обявен за нуждите на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, факултет по обществени науки, катедра „Педагогика и методика на обучението“, обявен в „Държавен вестник“, бр. 43 от 17 май 2024 г. В него участва един кандидат – гл. ас. д-р Гергана Ангелова Аврамова – Тодорова.

При обявяването и протичането на конкурса са спазени всички необходими процедури по Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Длъжността предвижда учебна натовареност в областта на методиката на обучението по изобразително изкуство и конструктивно-технологични дейности в детската градина и началното училище.

Представените от кандидата за участие в конкурса документи отговорят на всички изисквания за конкурса.

2. Биографични данни на кандидата

Гл. ас. д-р Гергана Ангелова Аврамова – Тодорова, завършила висшето си

образование в Бургаския Свободен Университет с юридическа специалност. По късно придобива и магистърска степен по социално консултиране и психология и втора такава по арт терапия от Националната художествена академия.

Успешно защитава и докторантура по предучилищна и начална училищна педагогика.

През годините Гергана Аврамова работи в Народно читалище „Кирил и Методий“ и Народно читалище „Паисий Хилендарски“, Бургас, както и „Порт Бургас – дружество за работна сила“.

От 2006 година е асистент, а от 2023 година до днес е главен асистент в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Участва активно в дейностите на Факултета по обществени науки, катедра „Педагогика и методика на обучението“ като преподава на студенти бакалаври и магистри, участва и в обучение по СДК.

3. Наукометрични показатели

Кандидатката за заемане на академична длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Гергана Аврамова – Тодорова изпълнява успешно всички наукометричните показатели, съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Показателят от група „А“ – 50 т. е успешно изпълнен. С разработена и публикувана монография, представена като хабилитационен труд тя изпълнява и показателят от група В с максималните 100 т.

Така общият брой точки по показател „A“ е 50 т., а по показател „A“ – 100 т.

Изпълнени са изискванията и по показатели от група „Г“ с общо 438 от необходимите 400 точки. Представена е публикувана книга на база дисертационен труд за пристъдане на ОНС „доктор“ - 75 т. както и статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация, съответно с 63 точки, както и статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове с 280 точки. Представена е и публикувана глава от колективна монография с 20 точки.

Така общият брой точки по показател „Г“ е 438 т.

Преизпълнени са и показатели от група „Д“ с 210 от необходимите 100 точки. Тук са представени 60 точки от цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове.

Представени са също и 60 точки от цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране, както и 60 точки от цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

Така общият брой точки по показател „Д“ е 210 т.

Голям брой точки над необходимите се отчитат и по показатели от група „Е“.

Така от успешно участие в национален научен проект са отчетени 40 точки, а от участие в международен научен проект и ръководство на национален научен проект са представени съответно 40 и 30 точки.

Така общият брой точки по показател „Е“ е 100 точки.

Това ми дава основание да потвърдя, че представената научна продукция от гл. ас. д-р Гергана Аврамова – Тодорова съответства на наукометричните изисквания за длъжност „доцент“, заложени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

4. Направления в изследователската работа на кандидата и научни приноси

Гергана Аврамова-Тодорова е автор на 39 разнообразни научни и методически публикации – монография, глава от монография, доклади в български и международни сборници. Основните от тях са самостоятелно разработени.

Важно е да се отбележи, че шест от статии са публикувани в списания с impact factor, а 10 са на английски език, което е отличен показател за кандидата в конкурса за доцент.

Научно-изследователската и методическата работа на Гергана Аврамова – Тодорова може да се структурира в няколко основни направления.

Разработен и успешно апробиран интегрален подход на обучение

Гергана Аврамова разработва и ефективно внедрява подход за интегриране на дейности от визуалните изкуства, практически и конструктивни дейности. Той се основава на водеща позитивна педагогическа идея – формиране на щастие и благополучие, емоционална и социална интелигентност.

Предложени са полезни теми, уроци, задачи казуси и други методически подходи, методи и техники на обучение, които развиват една важна за обучението ниша на художественото конструиране.

Така се създават условия за разширяване приложния характер на обучението по изобразително изкуство и технологии и предприемачество и утвърждаването им като предметни интегратори за развитие на важни компетентности на учениците като личностната и гражданская, определени като ключови в Европейската референтна рамка.

Важен принос в този подход е и успешното интегриране на технологии за активно учене като проекто и проблемно базираното обучение.

Разработени и успешно апробирани подходи за креативно обучение

Гергана Аврамова структурира методически и апробира успешно редица технологии, теми, задачи и дейности за творческото развитие на учениците. Те са внимателно подбрани и разработени и експериментално проведени в училищна среда.

Успешно представените тренинги за развитие на емоционалната интелигентност, арт педагогическите подходи и методически варианти, творческия модел за развиваене на щастието на учениците са ценни педагогически ресурси, които могат успешно да се използват в педагогическата практика.

Съществена част в тях заемат представените модели и варианти за изобразителни и конструктивно технически артефакти в обучението на учениците. Те са насочени към формиране не само на важни личностни качества и възпитателна работа, но и важни методически идеи за създаване на ефективна позитивна образователна среда, разгърната в творчески и често нестандартни художествено-конструктивни дейности в предучилищна и начална училищна възраст.

Разработени и успешно приложени ефективни арт педагогически подходи

Кандидатката представя оригинални арт подходи в обучението по изобразително изкуство и конструиране и технологии, както и технологии и предприемачество в детската градина и началното училище.

Te са успешно апробирани в експериментална работа и могат да се използват като тренинги, упражнения, практическа работа в задължителни и избираеми дейности в обучението на децата и учениците.

Доказани са емпирично техните възможности за повишаване на емоционалната интелигентност и чувството на щастие при деца в началното училище с арт педагогически средства.

Изследвания, свързани със STEM подходите на обучение

Важен принос на Гергана Аврамова са проучванията на STEM обучението като важен образователен приоритет на европейската образователна политика. Още повече те включват емпирични проучвания и данни, които измерват характеристики като степента на сътрудничество в STEM образователна среда, развитието на лични компетенции в STEM обучението, както и дефиниране на толерантността като критерий за оценка на ефективността на STEM подхода.

Всички те дават интересни научни данни и изводи, които са полезни както от теоретична така и от приложна методическа гледна точка.

5. Критични бележки, препоръки, въпроси

Тематиката и характера на конкурса е насочена и към обучението по технологии и предприемачество, което можеше да бъде по-широко застъпено в изследванията и публикациите на Гергана Аврамова. Арт педагогиката има своя ефективна ниша в обучението по технологии в дизайна на конструирането и инженерството на които се отделя значимо място и ресурси в Европейската образователна политика. За съжаление тя не е търсена, изследвана и анализирана.

Няма и материали, свързани с друга важна ключова компетентност от Европейската референтна рамка – предприемаческата. Могат да се изследват много и интересни взаимодействия на емоционалната интелигентност и арт педагогиката с обучението по предприемачеството, което е заложено от МОН да започне още от детската градина в

обучението по конструиране и технологии за да продължи и като съществена част от учебния предмет технологии и предприемачество.

В същото време се правят изследвания на екологичната интелигентност за сметка на важната за нашата учебна дисциплина практическа интелигентност.

Много повърхностно са разгледани и възможностите на обучението по изобразително изкуство и обучението по технологии и предприемачество за развитие на емоционалната интелигентност в основната монография на кандидатката.

Надявам се тези научни и методически пропуски да се преодолеят в бъдещите изследвания на Гергана Аврамова.

6. Заключение

На основание на представените по конкурса материали считам, че кандидатът гл. ас. д-р Гергана Ангелова Аврамова – Тодорова отговаря на критериите за заемане на академичната длъжност „доцент“, определени от Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, да избере д-р Гергана Ангелова Аврамова – Тодорова на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Арт педагогика – изобразително изкуство и конструктивно-технологични дейности в детската градина и началното училище).

Дата: 27. 08. 2024 г.

гр. София

Член на научното жури:

(проф. дн Любен Витанов)